

TIJDGENOTEN INTERVIEWS: HENK HUISMAN

Inhoud

HENK HUISMAN: HET HAD IETS INNOVATIEFS (1)	1
HET HAD IETS INNOVATIEFS (1).....	1
HET HAD IETS INNOVATIEFS (2) GEEN VERANDERING MAAR TRANSFORMATIE.....	2
HET HAD IETS INNOVATIEFS (3) BUITENWERELD NOG NIET KLAAR	2
HET HAD IETS INNOVATIEFS (4) ONBENOEMBAAR	2
HET HAD IETS INNOVATIEFS (5) ANDERSOORTIGE LICHAMEN	2
HET HAD IETS INNOVATIEFS (6) TE VER VOORLOPEN	3
HET HAD IETS INNOVATIEFS (7) NIETS VAN GEMERKT MAAR TOCH.....	3
HET HAD IETS INNOVATIEFS (8) HAMLET KWAM VAN MIJ	3
HET HAD IETS INNOVATIEFS (9) GEEN AANSLUITING (1)	3
HET HAD IETS INNOVATIEFS (10) GEEN AANSLUITING (2) MENTAAL MOE	3
HET HAD IETS INNOVATIEFS (10) HANDICAP ALS THEATRALE KWALITEIT	4
HET HAD IETS INNOVATIEFS (11) TELEURSTELLING OVER DE PERCEPTIE	4
HELEMAAL NIKS INNOVATIEFS (1).....	5
DE POLITIEK LOOPT ACHTEROP (1).....	5
NIKS INNOVATIEFS (2) DE POLITIEK LOOPT ACHTEROP (2) HET HAD ZO MOOI KUNNEN ZIJN (1) HERKEURINGEN	6
EEN TWEEDE CARRIERE IN DE KUNST? (1) GEEN NOODZAAK	7
EEN TWEEDE CARRIERE IN DE KUNST? (2) MISBRUIK EN GEBRUIK.....	7

1

HENK HUISMAN: HET HAD IETS INNOVATIEFS (1)

HET HAD IETS INNOVATIEFS (1)

Nou, ik ben Henk Huisman, 54. Ik woon met mijn partner Corn en zoon Lennard in Arnhem. 1985 -2000: Ik heb in die periode, een enorme actieve periode gekend, waarin ik heel veel met theater heb gedaan, en fotografie, dus dat was een hele dynamische tijd. Ook maatschappelijk was het een hele dynamische tijd. Ik heb het gevoel dat ik in die tijd mijn roots heb liggen. Dat heeft me ook heel erg gevormd, dat heeft me heel veel gebracht, daarin kun je ook heel goed terug lezen, horen, kijken wie ik ben, eigenlijk. Ik werk nu bij Start Up People ik ben leidinggevende daar.

Ik heb Dan Blokker leren kennen toen ik werkte voor het jongeren platform van de Gehandicapten Raad...Toen was ik voorzitter. En toen ik daar begon was er een filmproject waar Dan bij betrokken was. En zo heb ik Dan leren kennen. Dan was een filmmaker op dat moment (NB De Auditie met Han Sloos) Buiten vriendschap, heb ik genoeg met Dan meegemaakt. Maar buiten Diagonaal en Suver Nuver (nb

Pleisterwoede) heb ik niet echt projecten gedaan samen met Dan. De overeenkomst was in ieder geval dat wij echt iets nieuws wilden brengen, voor mijn gevoel. Dus het was tja nu zou je zeggen het had iets innovatiefs.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (2) GEEN VERANDERING MAAR TRANSFORMATIE

Dat had aan de ene kant iets te maken met het hebben van een beperking; dat je lichaam er anders uitziet, of anders beweegt, of dat je gezicht anders is, of je gehoor of je spraak. Dus eigenlijk die hele variatie van pakken waar mensen ingegoten kunnen zitten, daar wilden we iets mee. Omdat heel vaak het oog wordt vastgezet in manieren van kijken, van: dat is het, wij geven dingen een bepaalde naam en dan krijgt het een label en dan noem je het zo en daar zitten allerlei connotaties aan vast en dat was nu juist wat wij wilden bewegen. Daar wilden we iets in transformeren en die beelden wilden we delen met de buitenwereld.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (3) BUITENWERELD NOG NIET KLAAR

Zaken die gefixeerd waren die wilden we – ja – losmaken. Daar voelden we beweging in, daar voelden we ook vrijheid in. En ik vind ook dat we dat ook echt gedaan hebben. Zeker in het maken van de voorstellingen in het theater, in de voorbereiding, de repetitie processen. Dat was niet makkelijk want het was heel onbegonnen / nog niet begonnen terrein. Misschien was het voor de buitenwereld ook nog niet helemaal de tijd, of delen van de buitenwereld van toen waren daar nog niet aan toe of wat je daar allemaal zou kunnen bedenken.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (4) ONBENOEMBAAR

En ja het lastige was natuurlijk ook: hoe gaan we dat dan zelf benoemen maar misschien moesten we dat niet doen (lacht) he, want dat is juist wat we los willen maken. Het zijn wel veel woorden maar ik kan er nog niet een naam voor bedenken, misschien binnenkort wel, dat weet ik niet..

HET HAD IETS INNOVATIEFS (5) ANDERSOORTIGE LICHAMEN

Nou ja: vernieuwend ! Andere beelden andere zienswijze loslaten op

in elk geval het fenomeen lichaam. Lichamen die er anders uit zien, die anders bewegen, die anders communiceren. Ja, we waren zeker voorlopers.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (6) TE VER VOORLOPEN

Maar ergens zit het volgens mij wel zo.. dat...we misschien wel een beetje te ver voorlopers waren. Kijk, eigenlijk kan het niet voor mijn idee, want hoe kan je nou te ver voorlopen. Over avant-gardisme enzo.. dat kan niet.. dat is een soort innerlijke tegenspraak.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (7) NIETS VAN GEMERKT MAAR TOCH...

Is het beklijfd in de zin van dat het ook is doorgegaan op andere plekken. Tja dan heb ik verder daar niet heel veel voorbeelden van dat het feitelijk gebeurd is. Maar het zal toch wel doorgewerkt hebben, ja..

HET HAD IETS INNOVATIEFS (8) HAMLET KWAM VAN MIJ

Hamlet.(NB regie Jeroen Kriek) Daar had ik wel heel sterk het gevoel dat het van mij kwam.. dus bijvoorbeeld het gebruik van krukken in de voorstelling en ook mijn fysiek hoe ik loop en mij beweeg om daar iets mee te doen. Daar is het ook een beetje naar buiten gekomen, niet helemaal, maar wel iets dat het mij heeft opgeleverd. In ieder geval tijdens het repetitie proces. Ik heb dat ook heel sterk gevoeld bij het SignDance Theatre waar we mee gewerkt hebben met Isolte Avila en David Bower.(nb Eye-Ojo-Oog)Daar had ik het ook al sterk, dat het matchte in waar we mee bezig waren, waar ik Het ook terugzag en waar we ook voorstellingen mee gemaakt hebben.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (9) GEEN AANSLUITING (1)

Ik had ergens het gevoel dat ik te ver vooruit liep en dat klopt, maar toch dat gevoel. We zijn een hele periode innovatief bezig geweest, ja dat het gaf ook heel veel energie maar op een gegeven moment ging het ook energie kosten, dus ik had toch ergens het gevoel van : jaaa, het lukt toch niet helemaal om die aansluiting te vinden.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (10) GEEN AANSLUITING (2) MENTAAL MOE

Nee, ik bedoel met 'vermoeidheid' ook niet een fysieke vermoeidheid. Ja ja de verwachting dat er ook op andere plekken met dat gegeven van de fysieke variatie of hoe je het ook noemen wilt - het anders lopen

bewegen, zien in personages. In de kunst, in reclame ,of in theater of in film Dat was eigenlijk wat ik als ambitie voelde ...of he, wat ik graag zou willen ...

HET HAD IETS INNOVATIEFS (10) HANDICAP ALS THEATRALE KWALITEIT

Terwijl die fysieke variatie of die beperking of hoe je het ook noemen wilt ..dat is ook een uitdrukingsvorm. Het staat ook voor iets anders of het kan ook voor iets anders staan. Het kan een metafoor zijn. Het kan een aanleiding zijn of een extra hulpmiddel om ... universele verhalen op een andere manier te vertellen..of...te vertolken of in communicatie te brengen..het is eigenlijk een extra communicatie tool ook.

Voor mijn gevoel kon ik als een acteur voor een deel wel verder met de mogelijkheden, die ik had ontwikkeld bij Diagonaal.

Bv. In de Getekende Huid, de dans van Marlies en de scene bij de pilaar als ik tegen de pilaar omhoog ga en ook als ik Pim achter mij voortsleep, daar zie je eigenlijk dat het lichamelijke idioom van wat anders is, en tegelijkertijd gaat het over die struggle van die mensen. Dat wordt er op een andere manier mee uitgedrukt. Dus dat zit er allemaal in en dus daar komt het wel dichtbij omdat en het grote verhaal en de fysieke uitdrukingsvorm die naderen elkaar daar wel. Het zit ook heel veel ook denk ik in To See and not To See...

De voorstelling van Hamlet was wel heel anders dan wat wij bij Diagonaal maakten...daar zat nog meer gelaagdheid in.

HET HAD IETS INNOVATIEFS (11) TELEURSTELLING OVER DE PERCEPTIE

Ik kon toen vanuit publieksogen het bij mijzelf heel moeilijk zien ..Dus ik had dan als neiging om heel erg als referentie te willen hebben: hoe kijkt het publiek daar nu tegen aan. Daar begint een beetje de aarzeling...ja de hik....Ik heb dat onvoldoende kunnen horen ..misschien..dat het wel gezegd is..dat zou ook nog kunnen...maar voor mijn gevoel reflecteerde dat weinig.

Daar komt misschien dan ook uit voort dat ik dat ging duiden als: nou misschien waren we wel te innovatief. Dat is niet de Waarheid maar dat is een soort verklaring om voor mijzelf dat ongemakkelijke gevoel te duiden dat ik had. Dus dat was wel een aspect van mijn teleurstelling.

INCLUSIE IN HET MAATSCHAPPELIJKE VELD

Indertijd met toenmalige JOPLA (NB jongerenplatform Gehandicaptenraad) hebben we het een en ander rond vervoer in beweging gekregen...absoluut..dus dat er bij de NS enige verbeteringen kwamen. Nu is dat allemaal 'inclusie' gaan heten ..Want het gaat eigenlijk over waar is de samenleving nog ontoereikend in ..daar gaat het eigenlijk over.

Ik geef nu ook trainingen bij de NS...dan gaat het ook over diversiteit en over dienstverlening en ik breng dat soms als het past bij die trainingen wel in.

Wat ik wel zie is dat er in vergelijking met die tijd en dat is wel gaande weg gebeurd..dat voel ik ook zo...dat er wel veel losser en vrijer gekeken wordt naar dat hele gegeven van beperking en al die termen die er in die tijd aan werden gegeven Dus de last die ik toen wel een beetje had of die ik gewoon merkte bij leeftijdgenoten..he..en dan gaat het over communicatie en hoe je tegemoet getreden werd of dat het vast gezet werd he net wat ik eigenlijk rond het theater vertelde.

Dus dat er ergens ook een verlangen was, een behoefte was, juist een sterke relatief sterke behoefte had om het los te maken uit beelden. Dat had ook wel met de maatschappelijke context althans zoals ik het toen ervaarde te maken en dat daar als zodanig wel iets in veranderd is !

Nou ik zeg niet dat het allemaal warmer en vriendelijker in zijn algemeenheid geworden is op die manier. Maar ik heb wel het idee dat de variatie in beperking, dat dat gewoon in de interactie met mensen dat dat allemaal wel gemakkelijker en soepeler geworden is tussen mensen onderling ..tussen mensen, burgers, hoe je het noemen wilt.

HELEMAAL NIKS INNOVATIEFS (1) DE POLITIEK LOOPT ACHTEROP (1)

Een heel andere beweging vind ik dan wat er nu via de financiële kaders weer allemaal naar beneden gedropt wordt. En dat er dan daar waar het meest geld gehaald kan worden dat dat dan daar ook maar gewoon gedaan wordt. Daar waar de minste weerstand zit, politiek gezien, dat de shit daar naar toe vloeit. Hier loopt de politiek weer heel erg achterop. Maar wat er nu vanuit de politiek gebeurt , dat is totaal ordinair. Dat heeft alles te maken met de hele regelgeving volgens de Bijstand. Dus die hele context die deugt niet. Dit is een voorbeeld waarvan je zegt ..dat is de politiek en dat heeft weer met een economische context te maken. Die staan dus in dit domein totaal met

hun rug naar de samenleving. Dat is nog veel ernstiger dan het enkelvoudige feit dat mijn zoon mij zou moeten helpen, dat is eigenlijk wel erg.

Maar de bron daarvan is dat de politiek door het neoliberalisme al het denken en alles wat er in de crisis gebeurd is..dus geen andere weg zag dan hier het geld te halen.

Nee, dus je zou kunnen zeggen: daar is het niet doorbroken...En in delen van de samenleving op bepaalde levels wel.En als ik dus alleen naar de politiek kijk, ja, dan kan ik daar uitermate cynisch over worden.

NIKS INNOVATIEFS (2) DE POLITIEK LOOPT ACHTEROP (2) HET HAD ZO MOOI KUNNEN ZIJN (1) HERKEURINGEN

Een spontane beweging ook vanuit een zeker optimisme..van: hee... wij zouden toch ook werk kunnen vinden. En we willen dat die mogelijkheden gecreëerd worden en kijk nou naar wat er kan enzovoorts enzovoorts , dat eigenlijk op het politieke niveau , dus bij de Staat Secretaris, dat er toe leidde dat er in het uitkeringsregime een beweging op gang kwam die zei: nou dan kunnen we aan Herkeuringen gaan beginnen. Dat was toen ook wel de politieke context.

Er werd niet primair gekeken naar het creëren van mogelijkheden maar men zei: o, als er nu nog jongeren zijn met een beperking die nu nog in de definitie 'arbeidsongeschikt' vallen; 'nou dan gaan we toch aan de uitkeringskant kijken .. ' Dat is het cynisme ten top. Dus je hebt die politieke besluitvorming, die de emancipatie in de weg zit...of dat er een achteruitgang is.

Dat er dus niet vanuit de belangenbehartiging, vanuit die politiek dusdanig is ingebroken, dat er ook in al die besluitvormingshoofden een soort onaantastbaarheid is gevestigd -een No Go Area- dat je nooit tot een besluit kan komen dat partners of kinderen meehelpen in het huishouden.

Dat is niet een onderwerp op zich maar dat heeft met emancipatie te maken dat is zeg maar: de normering, weet je wel..dat is het...dat is de Bottom Line ..Dus het bedrijfsleven slaagt daar meer in dan de overheid en dan hebben we het wel weer over die deelname, maar de overheid die loopt daar in achter...

EEN TWEEDE CARRIERE IN DE KUNST? (1) GEEN NOODZAAK

Je vraagt nu hoe hoe, hoe ik als kunstenaar of theatermaker weer in beweging te krijgen ben? Ja nou ja weet je..er is niet een noodzaak of zo. Kijk het kan best zijn dat dat gevoel wat ik toen had dat we te ver vooruit liepen, dus dat daar ergens een gat zat. Dat innovatieve dat we zeiden, dat dat nu minder is. Dus als je dat nu zou doen dat dan die aansluiting wel makkelijker te vinden is Ik denk nu dat die reflectie hoe het publiek dingen ervaart, dat dat nu anders beleefd wordt. Dat eigenlijk laten we zeggen de ja de culturele context of de ontvankelijkheid die nu wel anders is dan in die tijd.

Wat toen in die tijd speelde in onze levens...dat is ook het gemeenschappelijke en eigenlijk: die focus belemmerde mij in de kunstenkant...Het creëren van de chaos dat is al het scheppen van de nieuwe orde. Daar hoeft je niet eens meer wat voor te doen.

EEN TWEEDE CARRIERE IN DE KUNST? (2) MISBRUIK EN GEBRUIK

Als het erom zou gaan op welke inhoud zou ik nu theater willen maken, dat zit ergens op het niveau van wat te maken heeft met ja: gebruik en misbruik. Dat kun je abstract maken maar je kan het ook waanzinnig concreet maken. Wat er gebeurt...dat gaat tot in relaties, dus dat is heel groot dat is ook veel te groot benoemd. Maar dat is wel het level waar je ja waar je in het theater misschien ook wel heel veel mee zou kunnen...

Dan heb ik meer met dat gegeven dan laten we zeggen met het gegeven – nu op dit moment is dat zo – dan met dat gegeven beperking! Maar ! : Ik ben wel iemand met een beperking en ook de performer met een beperking. Dat betekent dat dat materiaal, of wie ik als performer ben, of gewoon fysiek gezien en ook met mijn geschiedenis levend. Met o.a. dat fysiek heb ik dan natuurlijk een andere inbreng in een voorstelling die daar over zou gaan.

2017

Transcriptie en titels Ingeborg Houwen
Interview en bewerking Joke Menssink

Toevoegen filosofiestukje Glaswerk geschreven door Henk in negentiger jaren